

BỘ KHOA HỌC VÀ CÔNG NGHỆ
CỤC AN TOÀN BỨC XẠ VÀ HẠT NHÂN

**KẾT QUẢ CUỘC THANH TRA CHUYÊN ĐỀ VỀ AN
TOÀN BỨC XẠ NĂM 2017 VÀ MỘT SỐ ĐỀ XUẤT
ĐỊNH HƯỚNG CÔNG TÁC THANH TRA ATBXHN
TRONG THỜI GIAN TỚI**

*Thanh tra Cục, Cục An toàn bức xạ và hạt nhân
Tháng 7/2018*

Nội dung

1. KẾT QUẢ CUỘC THANH TRA CHUYÊN ĐỀ ATBX NĂM 2017

- 1.1. Tình trạng xảy ra mất an ninh nguồn phóng xạ diễn biến phức tạp trong các năm gần đây
- 1.2. Nhu cầu của công tác quản lý nhà nước
- 1.3. Bộ KH&CN quyết định triển khai thanh tra chuyên đề về ATBX
- 1.4. Triển khai thanh tra chuyên đề
- 1.5. Các kết quả đợt thanh tra chuyên đề ATBX trên cả nước
- 1.6. Kết quả phân loại các cơ sở NPX theo 4 cấp độ
- 1.7. Đánh giá chung kết quả cuộc thanh tra chuyên đề ATBX 2017

2. ĐỀ XUẤT MỘT SỐ ĐỊNH HƯỚNG CÔNG TÁC THANH TRA AN TOÀN BỨC XẠ TRONG THỜI GIAN TỚI

1. KẾT QUẢ CUỘC THANH TRA CHUYÊN ĐỀ ATBX NĂM 2017

1.1. Tình trạng xảy ra mất an ninh nguồn phóng xạ diễn biến phức tạp trong các năm gần đây

- Mất nguồn phóng xạ (NPX) tại Công ty TNHH APAVE Châu Á – Thái Bình Dương, Tp. HCM (2014)
- Mất NPX tại Nhà máy luyện phôi thép - Chi nhánh Công ty Cổ phần thép Pomina, tỉnh Bà Rịa-Vũng Tàu (2015)
- Mất NPX tại Công ty Cổ phần Xi măng Bắc Kạn DATC, tỉnh Bắc Kạn (2016)
- NPX bị “bỏ rơi”, không được quản lý, trông coi tại Công ty Cổ phần Xi măng và Vật liệu xây dựng Cầu Đước, tỉnh Nghệ An (2017)
- Chuyển giao bất hợp pháp NPX của Công ty Cổ phần Tập đoàn Tân Mai, tỉnh Đồng Nai (2016)
- Chuyển giao bất hợp pháp NPX của Công ty Cổ phần Thép Anh Vũ, Tp. Hải Phòng (2016)

1.1. Tình trạng xảy ra mất an ninh nguồn phóng xạ diễn biến phức tạp trong các năm gần đây (tt)

• Nguyên nhân

- **Ý thức** chấp hành pháp luật của cơ sở chưa tốt
 - Quá trình chuyển giao hoạt động giữa các chủ thể quản lý NPX diễn ra tùy tiện
 - Không xây dựng hoặc **không tuân thủ** các quy định về đảm bảo an ninh npx
- Hoạt động sản xuất kinh doanh khó khăn, nhiều doanh nghiệp đã **ngừng hoạt động hoặc tuyên bố phá sản**.
- Công tác quản lý, giám sát nội dung đảm bảo an ninh đối với các nguồn phóng xạ của các cấp quản lý nhà nước chưa được đẩy mạnh

→ Nhiều cơ sở sử dụng nguồn phóng xạ **nơi lòng việc quản lý an toàn, an ninh** hoặc không có đủ năng lực để thực hiện công tác này (Cơ sở sản xuất xi măng, giấy,..)

1.2. Nhu cầu của công tác quản lý nhà nước

Cả nước có khoảng hơn **600 cơ sở** sử dụng, quản lý NPX với tổng số khoảng **5400 NPX**

- ~2000 NPX đang **sử dụng**
- ~3000 NPX đang được **lưu giữ tạm thời**

→ Cần thanh tra đánh giá tình hình đảm bảo an toàn, an ninh
→ **Đưa ra các biện pháp quản lý**

1.3. Bộ KH&CN quyết định triển khai thanh tra chuyên đề về ATBX

1.4. Triển khai thanh tra chuyên đề

- Thanh tra Bộ
- Cục An toàn bức xạ và hạt nhân
- Trường nghiệp vụ QLKHCN
- Sở KHCN các tỉnh, thành phố

- Thanh tra Bộ
- Cục An toàn bức xạ và hạt nhân
(Công văn 2343/BKHCN-TTra, mẫu báo cáo nhanh, hướng dẫn phân loại cơ sở theo 4 cấp độ)

- Thanh tra Bộ
- Cục An toàn bức xạ và hạt nhân

1.4. Triển khai thanh tra chuyên đề (tt)

❖ Hoạt động tham gia thanh tra chuyên đề của Cục ATBXHN

- Hỗ trợ, tham mưu, đề xuất Thanh tra Bộ KH&CN:
 - Xây dựng nội dung **đề cương thanh tra, mẫu báo cáo nhanh**
 - **Hướng dẫn** các Sở KH&CN **xây dựng kế hoạch thanh tra** chuyên đề chi tiết
 - Tư vấn cho các Sở KH&CN trong quá trình tiến hành thanh tra
- Giảng bài tại các đợt tập huấn thanh tra chuyên đề cho các cán bộ Sở KH&CN.

1.4. Triển khai thanh tra chuyên đề (tt)

- ❖ **Hoạt động tham gia thanh tra chuyên đề của Cục ATBXHN (tt)**
 - Chủ trì triển khai 16 Đoàn thanh tra trên địa bàn 11 tỉnh, thành phố, với 87 cơ sở
 - Cử cán bộ **tham gia 06 cuộc thanh tra chuyên đề** an toàn bức xạ do các **Sở KH&CN** chủ trì
 - Cử cán bộ **tham gia 03 Đoàn kiểm tra** thực hiện công tác thanh tra chuyên đề do Thanh tra Bộ KH&CN chủ trì tổ chức.

1.4. Triển khai thanh tra chuyên đề (tt)

- Hoạt động tham gia thanh tra chuyên đề của Cục ATBXHN (tt)

Hướng dẫn phân loại các cơ sở theo cấp độ:

- Cấp độ 1

Cơ sở có NPX đang trong quá trình sản xuất, có bộ máy quản lý hành chính vẫn đang hoạt động bình thường.

- Cấp độ 2

Cơ sở có NPX nhưng không còn sử dụng mà đã tháo dỡ đem lưu giữ tạm thời tại kho của cơ sở, có bộ máy quản lý hành chính vẫn đang hoạt động bình thường.

- Cấp độ 3

Cơ sở có NPX nhưng không còn sử dụng mà đã tháo dỡ đem lưu giữ tạm thời tại kho của cơ sở, hoạt động kinh doanh không hiệu quả, bộ máy quản lý hành chính gặp khó khăn.

- Cấp độ 4

Cơ sở có nguồn phóng xạ nhưng không còn sử dụng mà đã tháo dỡ đem lưu giữ tạm thời tại kho của cơ sở, không còn bộ máy quản lý hành chính; Doanh nghiệp đã phá sản hoặc có nguy cơ phá sản, giải thể.

1.5. KẾT QUẢ CUỘC THANH TRA CHUYÊN ĐỀ ATBX TRÊN CẢ NƯỚC

- **Tổng số cơ sở được thanh tra: 944**
 - **433** cơ sở có NPX
 - **511** cơ sở khác (xuất nhập khẩu, sử dụng máy phát tia X, X-quang y tế, dịch vụ hỗ trợ ứng dụng năng lượng nguyên tử,...).
- **Số cơ sở bị xử lý vi phạm hành chính: 84**
 - **58** cơ sở sử dụng và/hoặc lưu giữ nguồn phóng xạ
 - **26** cơ sở thuộc lĩnh vực khác
- **Tổng số tiền xử phạt vi phạm hành chính: 575** triệu đồng

1.5. KẾT QUẢ CUỘC THANH TRA CHUYÊN ĐỀ ATBX TRÊN CẢ NƯỚC (tt)

- So sánh với các cuộc thanh tra chuyên đề các năm 2010 và 2014

Năm	Số đơn vị bị xử phạt
2010	195
2014	102
2017	84

→ Số lượng các cơ sở bị xử phạt VPHC giảm sau các cuộc thanh tra chuyên đề (*ý thức chấp hành của các cơ sở có chuyển biến, công tác quản lý đã có hiệu quả nhất định*)

1.5. KẾT QUẢ CUỘC THANH TRA CHUYÊN ĐỀ ATBX TRÊN CẢ NƯỚC (tt)

❑ Các hành vi vi phạm chính:

- Không khai báo, xin cấp giấy phép tiến hành công việc bức xạ
- Không lập, lưu giữ hồ sơ ATBX; Thiếu chứng chỉ nhân viên bức xạ, chứng chỉ đào tạo ATBX
- Vi phạm quy định về kiểm soát liều chiếu xạ (không trang bị liều kế, không đánh giá liều xạ cá nhân cho nhân viên bức xạ ít nhất 1 lần trong 3 tháng, không lập sổ theo dõi liều chiếu xạ cá nhân cho nhân viên bức xạ...)

1.5. KẾT QUẢ CUỘC THANH TRA CHUYÊN ĐỀ ATBX TRÊN CẢ NƯỚC (tt)

- ❑ **Các hành vi vi phạm chính (tt):**
 - Thiếu chỉ dẫn an toàn, an ninh, cảnh báo bức xạ, nội quy ATBX
 - Không bố trí người phụ trách ATBX của đơn vị; Không tổ chức khám sức khỏe cho nhân viên bức xạ định kỳ
 - Không kiểm tra định kỳ khu vực làm việc của nhân viên bức xạ ít nhất 1 lần trong 1 năm; Không thực hiện báo cáo định kỳ hàng năm về thực trạng an toàn tiến hành công việc bức xạ
 - Không lập kế hoạch ứng phó sự cố
 - Không kiểm đếm nguồn phóng xạ

1.6. Kết quả phân loại các cơ sở NPX theo 4 cấp độ

- Việc phân loại các cơ sở quản lý NPX dựa theo 4 cấp độ là **phương pháp quản lý** nhằm đánh giá khả năng đảm bảo công tác an ninh NPX của các cơ sở tiến hành công việc bức xạ
- Hoạt động thanh tra chuyên đề có thêm nội dung **tập trung phân loại các cơ sở theo 4 cấp độ** → Đưa ra các hướng xử lý phù hợp, ngăn chặn nguy cơ mất nguồn phóng xạ

□ Kết quả phân loại dựa trên kết quả thanh tra chuyên đề:

- Cấp độ 4: 10 cơ sở
- Cấp độ 3: 07 cơ sở
- Cấp độ 1 và 2: Các cơ sở còn lại

1.7. Đánh giá chung kết quả Cuộc thanh tra chuyên đề ATBX 2017

- ✓ Giúp nâng cao nhận thức, ý thức tuân thủ các quy định của pháp luật về NLNT tại các cơ sở quản lý NPX; xác định được trách nhiệm cụ thể của mỗi cá nhân trong việc bảo đảm an ninh NPX; tăng cường sự giám sát nội bộ của cơ sở
➔ **Giảm thiểu nguy cơ xảy ra mất mát, thất lạc NPX.**
- ✓ Chấn chỉnh kịp thời sai phạm tại các đơn vị tiến hành công việc bức xạ
- ✓ Có vai trò như một đợt **tổng rà soát** trên phạm vi toàn quốc, giúp xác định được số lượng, vị trí các nguồn phóng xạ, thông tin chủ sở hữu, trạng thái của các nguồn phóng xạ.
- ✓ Giúp cơ quan quản lý cập nhật hệ thống cơ sở dữ liệu NPX và các cơ sở quản lý NPX.

1.7. Đánh giá chung kết quả Cuộc thanh tra chuyên đề ATBX 2017 (tt)

- ✓ Giúp các cơ quan quản lý nhà nước về ATBXHN từ Trung ương tới địa phương xác định được thực trạng của các cơ sở có NPX, **đánh giá được cấp độ bảo đảm an toàn an ninh** đặc biệt là xác định các cơ sở tiềm ẩn nguy cơ mất an ninh nguồn phóng xạ (**cơ sở cấp độ 3, 4**), từ đó đưa ra biện pháp quản lý.
- ✓ Giúp cho các Sở KH&CN địa phương nắm được thực trạng hiện nay cơ sở quản lý NPX trên địa bàn để tăng cường công tác kiểm tra giám sát.
- ✓ Phát hiện **các bất cập** trong công tác quản lý, **các tồn tại** trong hệ thống văn bản quy phạm pháp luật.

1.8. MỘT SỐ TỒN TẠI CẦN XỬ LÝ, KHẮC PHỤC

➤ **Đòi với các cơ sở**

- **Hệ thống quản lý, đảm bảo ATBX, an ninh NPX** tại một số cơ sở hoạt động **chưa hiệu quả**, người phụ trách an toàn chưa có đầy đủ nhận thức, chưa thực hiện đầy đủ vai trò theo quy định của Luật NLNT.
- Có sự **mất cân đối** giữa thực hiện sản xuất, kinh doanh và công tác quản lý về **ATBX** và **an ninh NPX**
- Nhận thức về các quy định của pháp luật về an toàn, an ninh của nhiều cơ sở tiến công việc bức xạ còn hạn chế do **phụ thuộc vào các cơ sở làm dịch vụ hỗ trợ UDNLNT**.
- Việc thu gom và lưu giữ tập trung các NPX còn gặp khó khăn do chưa có hướng dẫn triển khai cụ thể.

1.7. MỘT SỐ TỒN TẠI CẦN XỬ LÝ, KHẮC PHỤC (tt)

➤ Đối với cơ quan quản lý nhà nước

- Một số văn bản quy phạm pháp luật còn thiếu sót, bất cập (VD: Thông tư liên tịch 13 về bảo đảm ATBX trong y tế; Thông tư 23 Hướng dẫn bảo đảm an ninh NPX); còn thiếu văn bản hướng dẫn chi tiết.

- Chưa có hệ thống quản lý chặt chẽ để nắm bắt được thông tin chính xác, kịp thời về kế hoạch hoạt động của các cơ sở sử dụng NPX di động
- Hệ thống dữ liệu về các cơ sở sử dụng, lưu giữ, xuất/nhập khẩu NPX hiện nay còn thiếu chính xác, không được cập nhật về thông tin, số lượng NPX, thiết bị bức xạ;
- Chưa có sự chia sẻ cơ sở dữ liệu giữa các cơ quan quản lý nhà nước về bảo đảm ATBXHN.

1.7. MỘT SỐ TỒN TẠI CẦN XỬ LÝ, KHẮC PHỤC (tt)

➤ Đối với cơ quan quản lý nhà nước (tt)

- Một số địa phương chỉ tập trung quản lý, thanh tra đối với các cơ sở X-quang y tế, còn quan điểm nhiệm vụ quản lý, thanh tra các cơ sở có NPX do Cục ATBXHN thực hiện.
- Năng lực chuyên môn, kiến thức chuyên ngành của nhiều cán bộ quản lý, thanh tra về ATBX của các Sở KH&CN còn hạn chế.
- Trang thiết bị phục vụ cho công tác thanh tra ATBX còn thiếu.
- Một số Sở KH&CN không sử dụng thiết bị đo chuyên dụng trong quá trình thanh tra ATBX do chưa được trang bị hoặc cán bộ thanh tra chưa có kỹ năng sử dụng thiết bị.
- Một số đề xuất, kiến nghị của các đoàn thanh tra nhằm khắc phục những tồn tại, bất cập trong hoạt động quản lý nhà nước về ATBX được phát hiện qua công tác thanh tra còn chưa được quan tâm xem xét, xử lý kịp thời.

2. ĐỀ XUẤT MỘT SỐ ĐỊNH HƯỚNG CÔNG TÁC THANH TRA ATBXHN TRONG THỜI GIAN TỚI

2. Đề xuất một số định hướng công tác thanh tra ATBXHN trong thời gian tới

- Nghiên cứu, đề xuất chỉnh sửa những bất cập, bổ sung những nội dung còn thiếu trong các văn bản quy phạm pháp luật hiện hành.
- Sớm đề xuất xây dựng văn bản quy phạm pháp luật quy định về các chế độ thu hút nghề cho cán bộ làm việc với bức xạ tại các cơ sở có hoạt động bức xạ, cơ quan quản lý ATBX địa phương để tạo sự yên tâm, phần đầu trong công tác.

2. Đề xuất một số định hướng công tác thanh tra ATBXHN trong thời gian tới(*tt*)

- Tổ chức thường xuyên các lớp huấn luyện, đào tạo về năng lực đo kiểm tra, đánh giá ATBX, đặc biệt là việc kiểm tra nhận dạng NPX cho các cán bộ quản lý, thanh tra về ATBXHN.
- Xây dựng **cơ sở dữ liệu nguồn phóng xạ** quốc gia chính xác, cập nhật thường xuyên, đồng thời **chia sẻ dữ liệu** cho địa phương cùng theo dõi, quản lý.
- Xây dựng hệ thống quản lý chặt chẽ để nắm bắt được thông tin chính xác, kịp thời về kế hoạch hoạt động của các cơ sở sử dụng NPX di động

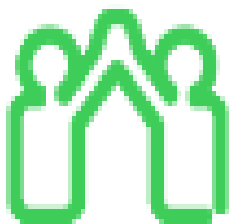

2. Đề xuất một số định hướng công tác thanh tra ATBXHN trong thời gian tới (*tt*)

- Tiếp tục tăng cường công tác kiểm tra, thanh tra đối với các cơ sở tiến hành công việc bức xạ, đặc biệt là các cơ sở có nhiều nguy cơ mất an toàn, an ninh để kịp thời chấn chỉnh, nhắc nhở cơ sở tuân thủ quy định.
- Trang bị đầy đủ các trang thiết bị phục vụ cho công tác thanh tra ATBXHN.
- Các tổ chức, cá nhân có trách nhiệm liên quan cần xem xét, xử lý kịp thời các đề xuất, kiến nghị của các đoàn thanh tra nhằm khắc phục những bất cập, thiếu sót trong hoạt động quản lý nhà nước về ATBXHN được phát hiện qua công tác thanh tra.

2. Đề xuất một số định hướng công tác thanh tra ATBXHN trong thời gian tới(tt)

❖ Đề xuất đối với các Sở KH&CN

- Chủ động tiến hành **thanh tra đối với các cơ sở quản lý NPX**; tích cực **phối hợp, hỗ trợ** Cục ATBXHN trong việc **triển khai các đoàn thanh tra** tại địa phương, bảo đảm tần suất thanh tra, kiểm tra các cơ sở có NPX đạt được **1 lần/1 năm**.
- **Bổ trí cán bộ chuyên trách có chuyên môn về ATBX làm công tác quản lý, thanh tra về ATBX.**

2. Đề xuất một số định hướng công tác thanh tra ATBXHN trong thời gian tới (tt)

❖ Đề xuất đối với các Sở KH&CN (tt)

- Đề xuất, tạo điều kiện cho cán bộ thanh tra và quản lý ATBX của Sở KH&CN được huấn luyện, đào tạo thường xuyên về năng lực đo kiểm tra, đánh giá ATBX, đặc biệt là việc kiểm tra nhận dạng NPX.

- Quan tâm, đầu tư, trang bị đầy đủ các trang thiết bị phục vụ công tác thanh tra ATBXHN, đặc biệt là các thiết bị kiểm tra các thông số của thiết bị bức xạ trong y tế và thiết bị nhận diện đồng vị phóng xạ.

- Đề xuất với UBND cấp tỉnh **bổ trí nguồn kinh phí ngân sách** để xử lý vấn đề **thu gom các nguồn** có nguy cơ gây mất an toàn, an ninh.
- Tích cực trao đổi thông tin về tình quản lý các cơ sở tiến hành công việc bức xạ, đặc biệt là các cơ sở quản lý NPX tại địa phương.

Trân trọng cảm ơn !